

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakrit nad Cerkljam, razmnožen na ciklostili. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasedenih Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040/7796600

GORICA - Drevored 24 maggio 1 - Tel. 0481/533382

ČEDAD - Ul. Retori 28 - Tel. 0432/731190

1500 LIR POSTIŠNA PLAČANA V GOTOVNI SPED. IN ABB. POST. GR. 1/50%

DARILA!
HOINKO
HRANILNA KNJIZICA
SAMO ZA MLAJŠE OD
14 LET!

DARILA!

BCIKB BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

ČETRTEK 7. MARCA 1996

Zakaj spet hrup o fojbah?

SANDOR TENCE

Zivimo v svetu, kjer je videz pomembnejši od vsebine, informacija, ce jo tako lahko imenujemo, pa pomembnejša od dogodka, ki ga enostavno ni, ce ga sredstva javnega obveščanja primereno ter pravocasnno ne za belezijo in obelezijo. Zasli smo v zacaran krog, za katerega nosimo odgovornost morda v prvi vrsti prav novinarji, ki se tem kvarnim in nevarnim pojavom doslej nismo znali učinkovito upreti.

Poglejmo sedanja, po svoje zelo cudna dogajanja okrog rimske preiskave o fojbah, s katero hoce sodnik petdeset let po tistih tragicnih dogajanjih razcistiti to, kar (se) ni uspelo zgodovinarjem. In pogledjmo trzaski italijanski dnevnik, katerega pisanje v teh dneh v marsicem mocno prehitava reakcije nacionalisticne desnice, ki bo prej ali slej (in zakaj ne bi?) ugriznila v to jabolko, ki ga ji drugi prijazno ponujajo skoraj na zlatem pladnju.

Za oceno rimske preiskave bo treba najbrz pocakati na uradne dokumente, ceprav je res cudno, da so v Rimu naenkrat tako "aktivni", potem ko je trzaski tozilec Nicoli svojcas ze arhival preiskavo o fojbah. Preseneča pa za drzanje Piccola, ki legitimno lahko zagovarja kakrsnokoli stalisce, vsakdo pa ima seveda pravico, da s tem soglasa, ali pa tudi ne. Njegovo pisanje o fojbah in o rimski preiskavi se nam zdi zelo pristransko, kar ima sprico velike vloge, ki jo igra Piccolo kot najpomembnejši medij v tem prostoru, zelo pomembne ucinke ter posledice.

Ne vemo, ali je vse to povezano z napovedano preosnovno casopisa, kar pa v tem trenutku res ni bistvena zadeva, ki nas tudi ne zanima. Vsi pa lahko z grenkobo opazamo, da so fojbe, kot v preteklosti, zal spet postale glavna tema trzaska političnega in ne samo političnega vsakdana. In to gotovo ni ne dobro, se manj pa spodbudno za mesto, ki bi moralo res enkrat za vselej posteno in odkrito obracunati s svojo tragico in protislovno zgodovino in enkrat za vselej tudi pogledati naprej.

Februarja 5-odstotna inflacija

RIM, MILAN - Napovedi, da se je inflacijska stopnja v februarju znižala, so bile očitno tako prepričljive, da včerajšnji Istatov podatek ni prazprav nikogar presenetil. Se najmanj trge, ki so znižanje inflacije »pozdravili« že v torek z močno okrepljeno lire in z briljantnim borznim sestankom, včeraj pa so se spet prepustili drugim, veliko manj ugodnim vplivom, v prvi vrsti notranje politične negotovosti.

Toda vrnimo se k inflacijskim podatkom, ki kažejo, da se je februarja stopnja inflacije v primerjavi z enakim lanskim mesecem povisala za okroglih 5 odstotkov (januarja je znašala 5,5 odstotka), v primerjavi z letošnjim januarjem pa za 0,3 odstotka. Mesечно zvišanje je bilo torej nekoliko bolj zaznavno kot med decembrom in januarjem, ko je znašala komaj desetinko odstotka, glavni krivec za

poskok pa so bile tokrat podrazitve stanovanjske opreme in storitev za gospodinjstva (+0,6%). V letni primerjavi so k povisanju življenjskih stroškov največ prispevali izdatki za prevoz in izobraževanje (+6,8%).

Februarski inflacijski podatki so naleteli na splošno ugodne komentarje, se posebej, ker Istat skupaj z drugimi ekonomskoraziskovalnimi zavodi napoveduje na-

daljnje upadanje inflacije, na 4,5 odstotka v marcu in na 4 odstotke do vključno maja. Posebno zadovoljni so v vladnih krogih, sindikati opozarjajo, da je treba inflacijsko gibanje se naprej strogo nadzorovati, medtem ko stanovska združenja samostojnega dela in podjetnikov zdaj se bolj odločno zahtevajo znižanje cene denarja.

Na 9. strani

ZDA / S PREMOČNO ZMAGO NA PRIMARNIH VOLITVAH

Bob Dole se je vrnil na politično sceno

Njegova kandidatura za predsednika je že skoraj gotova

WASHINGTON - Včeraj je voditelju republikanske večine v senatu Bobu Dole (na sliki spodaj, telefoto AP) uspel povratak »od mrtvih«, saj je zmagal na osmih predvolilnih glasovanjih za republikansko predsedniško nominacijo. Dole je do sedaj zbral 224 delegatskih glasov, potrebnih je 996, medtem, ko je Forbsu uspelo zbrati 60 glasov, Buchanan pa le 37, medtem ko sta preostala kandidata ze napovedala svoj umik.

Politični analitiki se

navkljub Dolevemenu nenadejanemu povratku na politično sceno sicer strinjajo, da je z včerajšnjo zmago morda res ze pridobil republikansko nominacijo, vendar opozarjajo slabosti, ki so se pokazale v boju s strankarskimi tekmeci. V prvi vrsti izpostavljajo cas, ki ga je Dole potreboval, da je pokazal odločnost, ki mu je prinesla včerajšnjo zmago in pa, da se vedno ni predstavil kaj naj bi kot predsednik naredil s svojo državo.

Na 12. strani

Dole v vodstvu '96

Na torkovih primarnih volitvah republikanske stranke je Bob Dole prevzel vodstvo pred vsemi ostalimi kandidati.

State	Dole	Buchanan	Forbes
Colorado	27	14	7
Connecticut	27	27	6
Georgija	42	36	6
Maine	15	8	4
Maryland	32	32	3
Massachusetts	37	37	16
Rhode Island	16	16	12
Vermont	12	12	12

AP

BRESCIA / PREDHODNA PREISKAVA

Antonio Di Pietro je bil že drugič oproščen

Politiki ga snubijo, naj stopi na politični oder

BRESCIA - Antonio Di Pietro je bil že drugič oproščen obtožbe izsiljevanja in poskusa izsiljevanja. Sodnik za predhodni postopek Roberto Spanò je onil kot neosnovane obtožbe tozilec Fabia Salamoneja in Silvia Bonfiglija in zavrnil zahtevo po formalni obtožbi in procesu zoper sodnika, ki je bil dve leti simbol milanske preiskave o podkupninski aferi.

Sodnik Spanò je oprostil Di Pietra po kratkem razmisleku. Di Pietro je bil očitno zelo prepričljiv med jutranjim zaslijevanjem, na katerega se je temeljito pripravil in prisel s polno aktovko dokaznega gradiva. Iz sodne dvorane (predhodna obravnava je za zaprtimi vrati) je bilo večkrat slišati, kako sta Di Pietro in Salamone (odnos med njima je zelo napet) večkrat dvignila glas.

Po včerajšnji oprostitvi se bo Di Pietro moral se enkrat zagovarjati v Brescii, in sicer zaradi domnevnih kaznivih dejanj v zvezi s stečajem zavarovalne družbe MAA. V ta postopek sta vpletena (z obtožbo poskusa izsiljevanja Di Pietra) tudi bivši obrambni minister Cesare Previti in Berlusconijev brat Paolo.

Po včerajšnji oprostitvi razsodbi so politiki spet začeli snubiti Antonia Di Pietra, naj se neposredno angazira v politiki.

Na 2. strani

Z jutrišnjim dnevom omejitev prometa v središču Trsta

TRST - Za trzasko mestno središče bo jutri dan preizkušnje. Začela bo namreč veljati odredba zupana Illyja o omejitvi prometa, s katero naj bi ob preusmeritvi zasebnega prometa na obrobje mesta dosegli znižanje onesnaženosti zraka v mestu ter ovrednotili javne prevoze. Ukrep Trzaska občine je seveda izzval različne reakcije, zlasti med nekaterimi trgovci, ki z omejitvijo prometa niso zadovoljni. To je primer Združenja upraviteljev javnih lokalov, medtem ko je Združenje trgovcev in gostincev Confesercenti ukrep ugodno sprejelo, rekoc, da je treba vzporedno poskrbeti za takšne pobude, ki bodo omogočile trgovskemu sektorju izhod iz krize.

Na 5. in 11. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Predstavniki NSKS pri Thalerju

Predstavniki Narodnega sveta koroskih Slovencev so obiskali slovenskega zunanjega ministra Thalerja in prosili za diplomatsko pomoč Slovenije proti zakonu o manjšinah.

Stran 3

Gorica: več učencev v šolah

Število učencev v slovenskih osnovnih šolah na Goriskem se bo prihodnje leto rahlo povečalo.

Stran 8

Ob podelitvi Tončičeve nagrade

Pogovor z zgodovinarico Marto Verginello, ki je prejela Tončičevo nagrado za doktorsko disertacijo.

Stran 10

SMUČANJE / FINALE SVETOVNEGA POKALA V LILLEHAMMERJU

Zadnja smuka v sezoni Kjusu in Zurbriggnovi

LILLEHAMMER - Na olimpijskih prizoriščih v Lillehammerju na Norveškem se je z ženskim in moskim smukom začel finalni del letošnjega svetovnega pokala. Pri ženskah je smukaski globus osvojila Amerikanka Picabo Street, včeraj pa je bila prvič v karieri najhitrejša Svicarka Heidi Zurbriggen (telefoto

AP), ki je za stotinko sekunde prehitela Južno Tirolko Isolde Kostner.

Pri moskih je zadnji smuk sezone dobil Norvežan Lasse Kjus, smukaski globus pa si je že prej zagotovil Francoz Luc Alphand.

Danes bo na sporedu superveleslalom.

Na 15. strani

G L O S A

Postopek v sozvočju s politično klimo

JOZE PIRJEVEC

Rimskemu javnemu tožilcu Pitittu, ki je povzdignil sodno preiskavo o fojbah na raven genocida, se je posrečilo zgodovinsko dejanje: prvič se je namreč zgodilo, da so pripadniki oboroženih sil zmagujoče koalicije iz druge svetovne vojne bili obtoženi zločina, za katerega so bili sicer klicani na odgovor, ne pa obsojeni - vsaj kar se tiče Italijanov ne, saj so se znali po vojni nadvse spretno izmuzniti roki pravice, pri čemer so lahko računali na podporo vplivnih domačih pa tudi anglo-ameriških krogov. Na mizi imam študijo, ki sta jo pred leti napisala Michael Palumbo, profesor na City University v New Yorku, in Keith Hindell, bivši dopisnik BBC pri Združenih Narodih. Naj jo v glavnih obrisih povzamem.

Med leti 1945-49 je jugoslovanska vlada zahtevala ekstradicijo nekaj stotin Italijanov, ki jih je Komisija za vojne zločine pri ZN imela na svojih spisih. Italijanski vojni zločini v Jugoslaviji (da ne omenjamo Griče, Libije in Korzike), so bili prav tako grozoviti kot nemški. V Sloveniji, na Hrvaškem in v Dalmaciji je bilo med leti 1942-43 pozganih in oropanih na stotine vasi, na tisoče civilistov je bilo pobitih, več kot sto tisoč pa depor-

tiranih v koncentracijska taborišča. Nemski minister za propagando Josef Goebbels je zabeležil v svoj dnevnik: »Rezim terorja, ki so ga Italijani uvedli na nekaterih področjih Hrvaske, prekaša vsako možnost opisa.« Med vojnimi zločinci, vključenimi v spiske ZN, sta najbolj vidna generala Mario Roatta in Mario Robotti. Oba sta ukazala, da je treba postreliti vse sumljive osebe, ki bi jih našli na vojaškem ozemlju ali v bližini italijanskih garnizij. »Prepovedujem, da bi take osebe izročili sodiščem ali internirali,« je zapisal Roatta. »Ustreliti jih je treba.«

Komisija za vojne zločine pri ZN je zbrala pričevanja iz prve roke proti približno 700 Italijanov v zvezi z njihovimi dejanji v Jugoslaviji. Toda ko je Beograd zahteval od zavezniških vojaških oblasti njihovo ekstradicijo, so se tako Angleži kot Američani zatekli k obstrukciji. Jugoslovanom so sicer obljubili, da jim bodo izročili zahtevane osebe, toda za kulisami so spletkarili, da bi se to ne zgodilo. Britanski visoki uradniki sicer niso zanikali obtožb, preprosto so le menili, da nima smisla skoditi »našemu novemu zavezniku«. Marca 1946 je Sir Charles Noel, britanski visoki komisar v Rimu, javil v Foreign Office, da so »nam mnogi med nastetimi naredili velike usluge in da bi njihov arest

vzbudil ogorčenje pri italijanski vladi in javnemu mnenju. Vodja oddelka za vojne zločine v londonskem zunanjem ministrstvu Richard Beaumont pa je spomnil na nevarnost italijanskih političnih nemirov, če bi zavezniški skušali aretirati fašiste, ki jih je zahtevala Jugoslavija: »Pravica zahteva, da te ljudi izročimo, toda bojim se, da naša korist temu nasprotuje«. Edina koncesija, ki so jo na koncu dali Jugoslaviji, je bila ta, da je Komisija za vojne zločine priznala italijansko početje »zločine proti človeštvu« in s tem formalno dopustila možnost, da pride do sodnega postopka na jugoslovanskih tleh. Toda nihče od obtoženih ni bil obsojen na podlagi mednarodnega prava.

Do sem Palumbo in Hindell. Naj se dodam ugotovitev, ki se ponuja sama od sebe: po izkušnjah, ki jih imamo, je pač težko verjeti, da obtožba genocida, ki jo je sprožil rimski javni tožilec proti bivšim jugoslovanskim partizanom, nima političnega ozadja. Včeraj je bilo treba zločine proti človeštvu zakriti, danes jih je treba najti - vedno v sozvočju s trenutno politično klimo. Sicer namreč ni mogoče razumeti, zakaj z obtožnico za dejanja stara petdeset let ni bilo mogoče počakati vsaj dva meseca, da bi bile v Italiji volitve mimo.

PROSTO ZADIHAJMO

Sovražnik je na preži: ne vidite ga, a čaka vas pred vrati.

Vstopa vam v pljuča, uničuje kožo, napada vas tudi v sončnih dneh.

Nikomur ne prizanese, niti otrokom.

To je smog.

Premagamo ga lahko z vašo pomočjo! Kako? Z boljšo uporabo avta in z upoštevanjem novih predpisov v mestnem prometu. Spoznali boste, da bodo tudi ostali spoštovali vašo željo po čistejšem zraku.

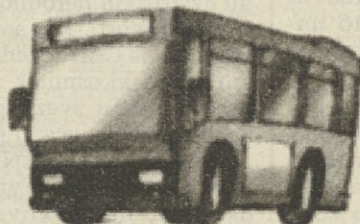
**PLAN PROTI ONESNAŽENJU
OD TORKA DO SOBOTE
URE: 9.00 - 13.00 IN 16.00 - 20.30**

OBČINA TRST

PLAN Z NOVIMI SMERMI BREZPLAČNO NA RAZPOLAGO V OBČINSKIH IZPOSTAVAH IN PRODAJALNAH ČASOPISOV

INFORMACIJE:
OD TORKA
DO SOBOTE
8.30 - 13.00
15.30 - 20.00

Z avtobusom je lažje.
Ni ga treba parkirati
in pripelje vas ravno kamor želite

93.80.106
ZA INFORMACIJE

Potresna sunka pri Trasaghisu

VIDEM - Videmska seizmološka opazovalnica je v torek, nekaj minut pred polnočjo zabeležila se dva potresna sunka. Prvega je zabeležila ob 23.51 z jakostjo 2, 1 stopnje po Richterjevi lestvici. Minuto pozneje so zabeležili še en sunek z jakostjo, 2, 7 stopnje po Richterju. Po podatkih videmske opazovalnice je bil epicenter obeh sunkov v okolici Trasaghisu, ipocenter pa je bil skoraj 8 kilometrov globoko. Pred nekaj dnevi, 24. februarja, so v okolici Humina, ki je na nasprotnem bregu Tilmenta, že zabeležili sunek z jakostjo 2, 7 stopnje po Richterju.

INPS / SVOBODNI POKLICI

Plačilo 10-odstotnega prispevka ni še obvezno

Na medministrska odloka, ki ponovno uvažata obveznost 10-odstotnih socialnih dajatev (z nekaterimi tudi bistvenimi spremembami) na dohodke od samostojne dejavnosti, se je skrbstveni zavod INPS odzval 28. februarja z okrožnico št. 12656. Navodila so le začasnega značaja, saj se bo o legitimnosti odlokov v teh dneh izrekel Državni svet in šele po povoljnem mnenju bosta stopila v veljavo. V pričakovanju te razjasnitve je INPS podaljšal do 31. marca rok za vpis v poseben seznam profesionalcev in sodelavcev, ki opravljajo samostojno dejavnost. Če pa bo Državni svet staknil kako neskladnost ali pravno nepravilnost, bodo v tem predvolilnem obdobju skoraj zanesljivo zavrnili to dajatev.

Nekoliko čudno zvezi navodilo zavoda

INPS, da komitenti lahko že sedaj plačajo 10-odstotni prispevek za sodelavce, vendar pa je izrecno predvidena možnost povrnitve socialnih dajatev, v kolikor bi odloka iz katerega koli razloga ne stopila v veljavo. Upravičencem naj se torej ne mudi in naj počakajo na razplet dogodkov. Vsekakor je v okrožnici potrjeno, da dajatev ne bremeni finančnih svetovalcev in da je za osebe, ki so dopolnile 65. leto starosti, vpis neobvezen oziroma - bolje rečeno - nepotreben. Vsekakor bo ta obveznost bremenila le dohodke od samostojne dejavnosti, ki jo profesionalci in sodelavci opravljajo po 1. januarju 1996. To pomeni, da honorarji za storitve v letu 1995, niti ce bodo izplačani v teku tega leta, ne bodo podvrženi nikakršnemu odtegljaju. (ma)

OSMI MAREC / NA TRŽAŠKEM

Protesti, kulturne prireditve, družabna srečanja in še kaj

Od drevi do nedelje se bodo na pobudo slovenskih društev zvrstile razne prireditve - Jutri dopoldne protest zaradi Silvie Baraldini in srečanje na meji

Se preden se je razplamtela polemika o aktualnosti mednarodnega dneva žensk, so se ženske na Trzaskem odločile, da je osmi marec se vedno njihov dan, pripombam navkljub. O upravičenosti »obhajanja osmega marca« so se že pred leti začele sprasevati ženske same in sklenile, da dan ohranijo s tem, da skušajo vnesti spremembe, ki jih narekujejo nove okoliscine. Tako je letosnji trzaski osmi marec zasnovan praznično in protestno: cela vrsta društev (veliko večino smo posamič že omenili) in drugih organizacij organizira tudi letos družabna srečanja s kulturnim programom ali tematskim srečanjem, skupno pa veliko mestnih organizacij prireja nekaj odmevnejših pobud.

Dolg seznam podpisnikov podpira protestno akcijo Trzaska odbora za solidarnost in za povratek Silvie Baraldini, ki bo jutri dopoldne od 10. do 12. ure pred sedežem konzularne agencije ZDA v Ul. Roma 15. Silvio Baraldini so v ZDA obsodili na 43 let ječe, ker je zascitila pobeg predstavnice Gibanje za osvoboditev črnih. Kot poudarjajo pobudniki protesta, Silvia Baraldini ni nikogar ubila, sploh se ni poslužila orožja, kljub temu je v strogem zaporu. Tri ženske pa so ob letošnjem osmem marcu končno le dočakale prostost, gre za politične jetnice, za katere se je zavzela mednarodna organizacija Amnesty International.

Ženske za mir in sodelovanje: v tem duhu bo jutri dopoldne potekalo

tradicionalno srečanje žensk z obeh strani meje, ki se bodo sesle ob 11. uri na mejnem prehodu pri Skofijah. Jutri popoldne pa bo v kavarni Tommaso kulturna prireditev v ritmu, v afro in latinskoameriški kulturi: glasba, poezija in pravljice žensk, ki ga organizirata Arcidonna in krozek UDI-ZZI Kavarna žensk. Konec meseca pa bo še nekaj skupnih pobud, ki se bodo predvsem nanasale na podrobnejšo predstavitev zakona proti spolnemu nasilju in na osvetlitev položaja žensk v svetu. Jutri pa bodo v miljskem centru Millo že odprli fotografsko razstavo z izdelki udeleženk ze sestege natečaja, ki ga prireja krajevni krozek UDI-ZZI in upokojenke CGIL.

Tržaške ženske zavračajo teze revije Famiglia Cristiana

»Prepircane smo, da ima proslavljanje osmega marca se vedno smisel in pomen, ker v odnosu do žensk se vedno prihaja do krivčnosti in nasilja, vendar se ne sme omejevati na enodnevno slavlje, temveč mora biti priložnost za skupen razmislek in zavzetost žensk, da bi končno ustvarili pogoje za uresničitev resničnih enakih možnosti«. Tako trzaska Komisija za enake možnosti odgovarja na tezo katoliškega tednika Famiglia Cristiana o ukinitvi mednarodnega dneva žensk, češ da je zastarel, da se nanaša na podložen položaj žensk, italijanske ženske pa naj bi z odobritvijo zakona proti spolnemu nasilju dokazale, da so močne in da torej ne potrebujejo nikakršne oblike »zascite«.

Ze nota trzaska občinske komisije prinaša dolg seznam stvari, ki bi jih

bilo treba urediti, v prvi vrsti se komisija namerava spopasti z usklajevanjem urnikov najrazlicnejših storitev in uslug. Tudi druga tiskovna sporočila žensk ob letošnjem osmem marcu opozarjajo na celo vrsto nerešenih vprašanj, ki predvsem bremenijo ženske, npr. vse slabša socialna oskrba. Stališče katoliškega tednika je spodbudilo tudi dezelnio tajnico sindikata CISL Bruno Arbo, ki je predvsem naglasila, da ob osmem marcu so in vselej v ospredju zavze-manja žensk za dosego povsem enakopravnega položaja. Glede zakona proti spolnemu nasilju pa je dejala, da ni napadalno, temveč obrambno sredstvo. Forum žensk SKP pa je zapisal, da je končno zakonik potrdil to, kar so ženske vselej trdile: spolno nasilje je napad na osebo.

TRŽAŠKA KNJIGARNA / POBUDA KAVARNE ŽENSK

Ženska ustvarjalnost v ospredju

Osmi marec je tudi dan, ki je posvečen ženski ustvarjalnosti. Na pobudo krožka UDI-ZZI Kavarna žensk je vrsta trzaskih knjigarn dala na ogled publikacije ženskih avtoric. Pobude, ki bo trajala približno teden dni, se udeležuje tudi Trzaska knjigarna (foto KROMA). Na žensko ustvarjalnost ob tokratnem mednarodnem dnevu žensk opozarjajo še nekatere druge pobude, o osmomarceskem popustu v kinodvorani Ariston, kjer predvajajo film režiserke Comencinijeve po romanu Trzacanke Susanne Tamaro smo ze pisali, prvič pa napovedujemo Ape-ritiv v narečju ... s trzaskimi ženskami, ki bo v petek popoldne v foyerju gledališca Rossetti in na katerem bodo igralci predstavili ženske like iz nekdanjega Trsta.

POSKUS / V NEKATERIH MESTIH

Poštni uradi odprti tudi ob nedeljah

Trst bo moral še počakati

Bi radi odposlali priložnostno pismo ali brzojavko oziroma kupili znamko ali telefonsko kartico na postu tudi v nedeljo? Zelja se nam bo morda izpolnila se letos. Vodstvo postnega podjetja je predlagalo poskusno nedeljsko službo od 8.30 do 19. ure v petnajstih mestih (Turin, Milan, Trento, Benetke, Bologna, Firenze, Ancona, Perugia, Pescara, Rim, Neapelj, Bari, Palermo, Catania), ce pa se bo obnesla, naj bi jo raztegnilo na vso državo. V taksem primeru bi lahko tuji v poštini uradih tudi zamenjali valuto.

Pogojnik je obvezen zaradi tega, ker stanovske organizacije poštini uslužbenec iz sklopa osrednjih treh sindikatov Cgil, Cisl in Uil s tem zaenkrat ne

soglasajo. Zakaj? Zato, pravijo, ker je treba poprej obnoviti delovno pogodbo, ki je zapadla že pred stiri mi leti, in v tem okviru rešiti kopico zgotic problemov, kakor sta med drugim pomanjkanje osebeja in neustrezne strukture. »Mi ne nasprotujemo aprioristično predlogu postnega podjetja, hocemo pa, da zamaši vrzeli,« menijo sindikalisti.

Ob nedeljah naj bi poslovali v prvi vrsti uradi na pokrajinskih sedežih postnega podjetja, sicer pa tudi njegove agencije v najbolj gostu naseljenih mestnih cetrtih. Poleg drugega naj bi bilo mogoče tudi vplacavanje naročnin za javne storitve, vendar samo v dopoldanskih urah ali kvečjemu do 12.30.

POBUDA / TRGOVINSKE ZBORNICE

Skoraj šest milijard lir za luško infrastrukturo

Trgovinska zbornica bo na podlagi dveh sporazumov z luško oblastjo nakazala skoraj 6 milijard lir za modernizacijo pristaniških struktur.

Prvo nakazilo, ki bo znašalo približno 5 milijard lir, bo namenjeno izgradnji okrog 16.000 kvadratnih metrov velikega skladišca za tako imenovane konvencionalne tovore na operativni obali Adria Terminala; ustrezna dela bodo trajala dve leti, a že po prvih dvanajstih mesecih naj bi delo v njem postopoma steklo, pri cemer naj bi zaposlili trideset delovnih moci (birokratski postopek za pooblastilo del bodo dovršili menda se pred koncem marca).

Z drugim nakazilom za 800 milijonov lir pa naj bi dopolnili Pomol IV v stari prosti coni oziroma tamkajšnji trajektni terminal, kakor ga predvideva nacrt družbe Autovie servizi, ki ga ravno zdaj obravnava visji državni svet za javna dela. Celovita nalozba bo znašala 4, 5 milijarde lir, krili pa jo bodo tudi s sredstvi iz Sklada za Trst.

TRST / SMRT MONICE MAZZOLINI

Tožilstvo zahteva 21 let zapora za Giorgioneja

Javni tožilec Raffaele Mancuso je včeraj na odprtju procesa na trzaskem porotnem sodišču zahteval 21 let zapora 27-letnega natakarja Uga Giorgioneja, ki je obdolžen namernega umora 24-letne hčere gradeskega gostilnicarja Monice Mazzolini.

Dogodek se je pripetil 1. aprila 1994, ko so v Giorgionejevem terenskem vozilu v kanalu Isonzato pri Gradezu našli truplo Monice Mazzolini, ki je malo pred tem prekinila ljubezenski odnos z Giorgionejem. Malo za tem so Giorgioneja našli v nezavesti v nekem drugem avtomobilu pri Devinu, potem ko si je skušal vzeti življenje s plinom iz izpušne cevi. Najprej je prevladala hipoteza, da je Monica Mazzolini utonila v avtomobilu, ki ga je vozil Gior-

gione in ki je zdrsnil v kanal verjetno zaradi prenegejnega manevra. Giorgione naj bi nato pobegnil proti domu, se vsedel v drugi avtomobil in si priskrbel gumijasto cev, da bi si nato vzel življenje.

Preiskava pa je odkrila še druge elemente v breme obtoženca, ki pa je s svoje strani zagovarjal hipotezo nenamernega umora. Javni tožilec pa zahteva, da se Giorgioneju priznajo le olajševalne okoliscine zaradi kesanja po smrti Monice. Javni tožilec Mancuso namreč zatrjuje, da je Giorgione bivso zaročenko umoril preden bi skupno z njo s terenskim vozilom zgrmel v kanal Isonzato. Po javnem tožilcu bo besedo sedaj imela civilna stranka, ki jo predstavlja odvetnik Roberto Maniaco.

V prejšnjih dneh so se na rednem občnem zboru zbrali člani MoPZ Valentin Vodnik: ob dvakratredenskih vajah in raznih nastopih je to srečanje vsakoletna priložnost za pregled opravljene delovanja, oceno enoletne dejavnosti in načrtovanje smernic za nadaljnje delo.

Predsedniško poročilo je podal Giancarlo Foraus, blagajnik Giorgio Bevk, zborovodja Ignacij Ota pa je prisotnim članom dolinskega zbora posredoval oceno delovanja z umetniško-ustvarjalnega zornega kota. Predsedniško poročilo je kot vselej zaobjelo enoletno delovanje, od srede prejšnje sezone do sedanjih dni, ko se tudi dolinski MoPZ Valentin Vodnik pripravlja predvsem na nastop na Primorski poje. Poleg tega pa so v bližnji prihodnosti ze napovedane še druge kulturne obveznosti, kot sta gostovanje v Hrpeljah na uradnem srečanju med dolinsko in tamkajšnjo novo slovensko občino, tradicionalni nastop ob vaskem spomeniku na Taborju na svečanosti ob 25. aprilu. Glede na pozitivni učinek, ki ga je v pretekli sezoni imel dvo dnevni

seminar v Kočevju, so se dolinski pevci odločili, da se tudi letos za dva dni posvetijo intenzivnemu izobraževalnemu delu.

Pregled dejavnosti v casovnem loku leta dni je bil kar spodbuden: po uspešnem partizanskem koncertu, ko je zbor nastopil na društveni proslavi 50-letnice osvoboditve, so pevci počastili to pomembno zgodovinsko obletnico se z nastopi v Novi Gorici, na osrednji občinski proslavi ob dolinskem spomeniku, na proslavi obalnih občin v Koprju. V juniju

je zbor v sodelovanju z dolinskim društvom sprejel v goste tri sorodne skupine in tako podal dobrodošlico kočevskemu MoPZ Svoboda, doberdobskemu MoPZ Jezero in pa MePZ Isarlust iz Strasslacha. Novo sezono je začel s sodelovanjem na prireditvah ob 50-letnici ZSKD, in sicer z nastopom ob predstavitvi pesmarice Ignacija Ote in v združeni pesmi na osrednji proslavi v Dolini. Medtem so se pevci z ostalimi vašcani udeležili čiščenja vasi, ki je gostila veci-

no prireditev ob jubileju ZSKD.

Oktober je MoPZ Valentin Vodnik povrnil obisk najprej MoPZ Svoboda v Kočevju, nato se MePZ Isarlust iz Strasslacha s tridnevni gostovanjem v Nemciji. Redne vaje so dopolnili se nastopi na svečanostih ob 1. novembru, na martinovanju v dolinskem mladinskem krožku, na društveni družabnosti v Pozdrav staremu letu. Novo sončno leto pa sta otvorila nastopa na dveh prireditvah ob dnevu slovenske kulture, na goriskem Vrhu in pa na osrednji občinski proslavi v Boljuncu.

Ce je bilo predsedniško poročilo posvečeno spodbudnemu nastevanju in ugotavljanju kar dobro opravljenega dela, je bila kritičnejša misel zborovodje: Ignacij Ota je pac opozoril tudi na vse »nevšečnosti« skupinskega dela. Zborovsko delo je seveda zahtevno, v kolikor sloni na skupinskem poustvarjanju, pri katerem morajo biti soudeleženi po vrsti prav vsi člani. Točnost na vajah, predvsem pa redna prisotnost sta torej bistvena predpogoja vsakršnega uspešnega skupinskega dela!

(dam)

DOLINA / OBČNI ZBOR MOPZ VALENTIN VODNIK

Dobro opravljeno delo, toda...

Od jutri nov prometni režim v Trstu

Jutri, 8. marca bo stopila v veljavo odredba o omejitvi prometa v mestu, ki jo je pred kratkim podpisal tržaški župan Riccardo Illy. Namen odredbe je znižati stopnjo onesnaženja zraka v središču in zato preusmeriti čimveč zasebnega prometa oz. vozil brez katalizatorja iz središča na obrobje mesta, predvsem pa preprečiti čimveč voznikov, da se po mestu odpojevo vozilu in poslužujejo javnih prevoznih sredstev.

Zupanova odredba predvideva naslednje:

1) prepovedan bo promet avtomobilov brez katalizatorja od torika do sobote, od 9. do 13. ure ter od 16. ure do 20.30 po ulicah, ki so na zemljevidu pobarvane z oranžno barvo, ter na prehodih, ki so označeni z rdečo piko;

2) prepoved ne bo veljala za vozila s katalizatorjem, na utekočinjeni plin ali metan, za motorna kolesa vseh vrst, za vozila brez izpušnih plinov, za javna prevozna sredstva in taksije, za vozila državne in javne uprave in za vozila uslužbenecv teh uprav, če jih dokumentirano rabijo v službene namene, za vozila javne varnosti in rešilce, za najeta vozila s soferjem, za vozila fizično prizadetih voznikov z nekdanjim vozniskim dovoljenjem F ter za prevoz fizično prizadetih, za vozila zdravnikov samo v primeru nujnih obiskov pri bolnikih, in vozila, ki so namenjena v lastna parkirišča.

3) odpravili bodo dotedanje omejitve prometa, ki so jih odredili oktobra predianjskim, ko so prepovedali promet vozil brez katalizatorja po Terezijanski in Jožefinski četrti; v Terezijanski četrti bodo vsekakor še veljale ostale omejitve prometa in sicer »otoki za pešce«, kjer je prepovedan vsak promet, ter delne prepovedi po stranskih ulicah, po katerih lahko peljejo in parkirajo samo stanovalci tega območja s posebnim dovoljenjem.

VOLITVE REPUBLIKANSKEGA PREDSEDNIŠKEGA KANDIDATA

Osemkratna zmaga senatorja Dola

Prednost pred nasledovalci je ogromna

WASHINGTON (Reuter) - Voditelj republikanske večine v senatu Bob Dole je včeraj zmagal na osmih predvolilnih glasovanjih za republikansko predsedniško nominacijo, in tako prepričljivo prevzel vodstvo pred svojimi tekmeci, čeprav so strokovnjaki se pred tednom dni odkrito dvomili o Dolovih sanjah o Beli hiši.

Dolova prepričljiva zmaga je dva od njegovih strankarskih tekmecev - Richarda Lugarja in Lamarja Alexandra - že pripravila do razmisleka o tem, ali je se smiselno, da ostaneta v tekmi za republikansko predsedniško nominacijo. Če bosta Lugar in Alexander odnehala, se bosta za večino glasov delegatov poleg Dola potegovala le se zalozniki premožne Steve Forbes in konzervativni komentator Pat Buchanan. Dole je od 996 glasov, ki jih potrebuje za republikansko nominacijo, zbral 276, s čimer je ostale tekmece pustil daleč za seboj, saj je Forbes do sedaj dobil podporo 69 delegatov, Buchanan pa 51. Voditelji republikanske stranke so po včerajšnji Dolevi prepričljivi zmagi v en glas začeli zatrjevati, da je umazane tekme za republikansko predsedniško no-

minacijo zdaj konec, Forbes in Buchanan pa sta zatrjevala, da se bosta odslej bojevala se bolj ogorčeno in neizprosno.

»Dinamika tekme se stopnjuje; pretekla noč je bila za Dola zelo uspešna, a mislim, da se bo kljub temu moral ozreti na nasledovalce, kot sem jaz,« je dejal Buchanan, ki sicer priznava, da je Dole favorit, a dodaja, da bo boj dobil drugačno podobo, ko »bodo velike ribe pojedle majhne. O morebitnem odstopu in prenehanju pisanja čekov za medijsko promocijo se zdaleč ne razmišlja niti Forbes, ki je za jutrišnje predhodne volitve v New Yorku, namenil tri milijone dolarjev. Veliki zmagovalc Dole je na zabavi v Washingtonu govoril kot človek, ki se je vrnil iz tabora politično odpisanih. »Danes smo dokazali, da

so bile napovedi napačne; dokazali smo tudi, da republikanska stranka ne razpada, ampak se združuje v trdno celoto,« je dejal Dole. »Zelo kmalu se bomo združili tudi za uresničitev enega in edinega cilja, in to je premagati Billa Clintona novembra 1996,« je se dodal voditelj republikancev v senatu.

Politični analitiki se strinjajo, da je Dole včeraj morda res ze pridobil republikansko nominacijo, a pri tem opozarjajo, da bo iz boja s strankarskimi tekmeci izšel z nekaterimi slabostmi. Z včerajšnjimi zmagami je sicer pokazal tisto odločnost, ki so jo od njega tudi pričakovali, a po mnenju nekaterih je bilo treba predlogo čakati, da je do tega prišlo. V tem času je Dole pokazal, da ni preveč dober v predvolilni kampanji, kar Clintonovi svetovalci nedvomno pozornost spremljajo in upravičeno ugotavljajo, da pozornemu volilcu se vedno ni jasno, kaj bi predsednik Dole pravzaprav naredil s svojo državo.

Vodja čečenske teroristične skupine Samotni volk Salman Radujev je svojo drznost plačal z življenjem (Reuter)

SILOVIT NAPAD ČEČENSKIH UPORNIKOV NA GROZNI

Dudajeva učna ura poniževanja Rusov

Minister Gračov trdi, da se v mestu ne dogaja nič posebnega in da so stvari pod nadzorom

MOSKVA (Reuter) - Čečenski uporniki so včeraj ob šestih zjutraj sprožili silovito ofenzivo proti ruskim enotam v Groznej. Po šestih urah hudih spopadov je upornikom uspelo zasesti nekaj predelov čečenske prestolnice. Mesto, ki ga je ruska vojska pred letom povsem porušila, se je znova streslo pod točo topovskih in minometnih izstrelkov, regljanje pehotnega orožja pa se je zavleklo pozno v noč.

Ruska televizija je sporočila, da so gverilci napadli s treh smeri: severa, zahoda in juga. Med prodiranjem proti središču mesta naj bi zavzeli četrti Zavodskoj in Straopromislov. Očividci so sporočili, da so uporniki okrog glave nosili zelene trakove - simbole muslimanskih samomorilskih borcev. »Razmere so izredno kritične,« je izjavil predstavnik ruske varnostne službe: »Takšnih bojov nisem videl, odkar smo zavzeli Grozni,« je se dodal. Proruska vlada v Groznej je sporočila, da so se ruske enote kmalu zbrale ter upornike obkolile v predmestju Minutka in na glavni avtobusni postaji v četrti Zavodskoj. Kmalu zatem so vzleteli tudi ruski heliko-

pterji in na uporniske položaje izstrelili nekaj raket zrak-zemlja.

Gverilci so napad začeli le nekaj ur za tem, ko je uporniški voditelj Dzohar Dudajev v spremstvu Samila Basajeva v televizijskem nastopu zagrozil

Moskvi: »Zavzeli bomo Grozni. Nobene milosti ne bo za čečenske izdajalce.« Ponizanje je bilo za Ruse veliko, saj so uporniki napad začeli na dan sestanka Varnostnega sveta, ki ga je sklical Jelcin. Vendar pa je Dudajev največje ponizanje prihranil za konec. Medtem ko so njegovi borci prodirali proti središču mesta, je vdrl v prvi program ruske televizije in zaprepadnim gledalcem sporočil, da je ukazal zavzetje upravnega poslopja v če-

čenski prestolnici.

Kmalu zatem je v javnosti nastopil tudi ruski obrambni minister Pavel Gračov, ki je zatrdil, da se ne dogaja nič posebnega in da so stvari pod nadzorom. Vendar pa že prva poročila kažejo, da je v napadu življenje izgubilo najmanj deset ruskih vojakov.

Poveljnik ruskih sil v Čeceniji generalpolkovnik Vjačeslav Tihomirov je napad ocenil kot »razkazovanje moči upornikov«, ki pa so tudi sami morali preživeti bolečo izgubo. Med boji v vasi Sernovodsk, kjer je v nedeljo večja ruska vojska enota padla v zasedo, je življenje izgubil vodja teroristične skupine Samotni volk Salman Radujev. Radujev je vodil skupino teroristov, ki je januarja izvedla napad na dagestansko mesto Kizliar in zajela dvesto talcev. Radujevu je po januarskem napadu uspelo pobegniti, novinarjem pa se je potem širokoustil, da se bo proti Rusom bojeval se najmanj deset let.

ZAKASNI IZIDI REPUBLIKANSKIH VOLITEV

vsi podatki so v odstotkih	delež volilnih okrajev s končnimi izidi	Bob Dole	Steve Forbes	Pat Buchanan	Lamar Alexander
Georgia	95	40	12	30	13
Vermont	91	41	16	17	11
Massachusetts	80	48	14	25	8
Connecticut	97	54	20	15	5
Maine	87	46	15	25	7
Maryland	98	53	13	21	5
Kolorado	96	44	21	21	10
Rhode Island*	100	67	-	-	20

DOSEDANJE STEVILO DELEGATOV
skupno število: 1.990
večina, potrebna za zmago: 996

276

69

51

10

*Buchanan in Forbes nista sodelovala

REUTER

NOVICE

Izraelci in Palestinci v skupnem lovu

LJUBLJANA (STA) - Slovenski zunanji minister Zoran Thaler je danes prejel pismo izraelskega ministra za zunanje zadeve Ehuda Baraka, ki se je zahvalil za dosedanje podporo Slovenije mirovnemu procesu na Bliznjem vzhodu ter poudaril, da je v tem prelomnem času slovenska podpora se pomembnejša kot kdajkoli prej, so sporočili z ministrstva za zunanje zadeve. Izraelski minister je v pismu tudi pojasnil ukrepe svoje vlade za zagotovitev večje varnosti izraelskih državljanov in izrazil svojo odločnost za nadaljevanje mirovnega procesa, »pri čemer Izrael računa na podporo in prispevek predsednika palestinskega sveta Jaserja Arafata«. »Slovenija odločno obsoja strašna dejanja terorizma, katerega žrtve so bili nedolžni prebivalci Jeruzalema, Askelona in Tel Aviva,« so zapisali na ministrstvu za zunanje zadeve in dodali, da so takšna dejanja neposredno uperjena proti mirovnemu procesu, zato jih je treba preprečiti.

Ira pripravljena še na 25 let vojne

LONDON (STA/dpa) - Ira je pripravljena nadaljevati oboroženi boj proti britanski oblasti v Severni Irski, je izjavil vodja Sinn Feina Gerry Adams za časopis The Irish Voice. »Mi želimo mir, Britanci želijo vojno. Če želijo vojno, jo lahko imajo se 25 let,« je Adams navedel besede nekega člana Ire. Dejaj je tudi, da je ta stavek slišal pred enim tednom, ko je s socialdemokratom Johnom Humom Iro skušal prepričati, naj opusti nasilje. Na tem srečanju so mu vodilni predstavniki Ire zagotovili, da so pripravljene na ponovno premirje, če bodo obstajale možnosti za rešitev spora, vendar pa orožja niso pripravljene izročiti.

REŠEVANJE BLIŽNJEVZHODNEGA MIROVNEGA PROCESA

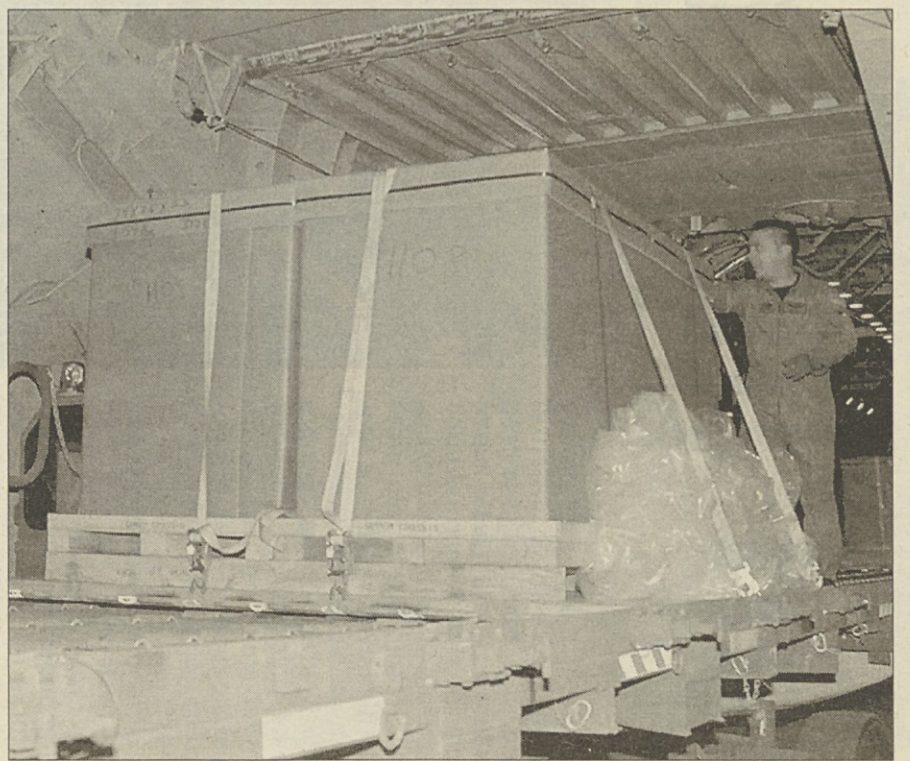
Izraelci in Palestinci v skupnem lovu

JERUZALEM (Reuter) - Izraelska vojska in palestinska policija sta včeraj nadaljevali z obseznim lovom na Hamasove samomorilske napadalce. Izraelski vojaki so teroriste iskali na Zahodnem bregu, Palestinci pa so se lotili obsezne akcije na območju Gaze.

»Poloviti nameravamo vse Hamasove voditelje,« je dejal izraelski minister Benjamin Ben-Eliezer, ki je odgovoren za židovsko naseljevanje nekdanjih palestinskih ozemelj. Izraelska policija je že sporočila, da je aretirala Arabca, ki je osumljen, da je v Tel Avivu prethotopil samomorilskega napadalca. Izraelska vojska pa je v vzhodnem Jeruzalemu preiskala univerzo Abu Dis, ki naj bi bila Hamasovo oporišče. Pri iskanju teroristov bo odslej Izraelu pomagala tudi ameriška oprema za iskanje eksplo-

zivnih sredstev, ki jo je poslal Bill Clinton. Izraelski notranji minister je dejal, da bodo opremo v nekaj dneh namestili na izraelske mejne prehode z Zahodnim bregom in Gazo.

Za poostren boj proti Hamasu pa se je pod izraelskim pritiskom odločil tudi palestinski predsednik Jaser Arafat. Palestinsko sodišče je tako v Jerihu na do smrtni zapor obsodilo tri Palestince, ki so novacili samomorilske napadalce, ki so izvedli prve tri napade po podpisu mirovnega sporazuma. Arafat pa je svoje policiste poslal tudi na Islamsko univerzo v Gazi, ki naj bi bila Hamasovo oporišče. Iskali so orožje in aktiviste skrajnežev. Palestinska policija je preiskala tudi nekatere domove in moseje v Gazi. »Terorizem nas ne bo ustavil v boju za uresničitev palestinskih sanj,« je zatrdil Arafat.

Najsodobnejša ameriška protiteroristična oprema je vredna sto milijonov dolarjev (Reuter)

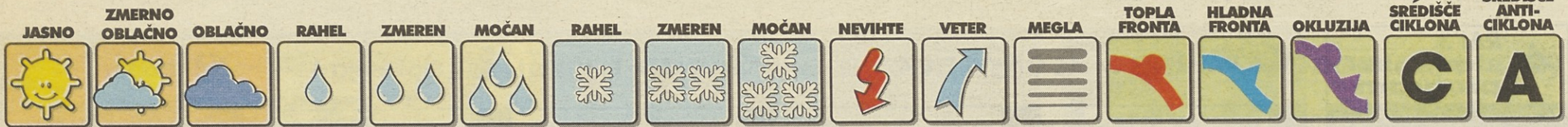

VREMENSKA SLIKA

Nad severno, srednjo in vzhodno Evropo ter Britanskim otokom je območje visokega zračnega pritiska. Z jugovzhodnimi vetrovi je začel dotekati nad naše kraje hladnejši in bolj vlažen zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.29 in zšlo ob 17.57. Dan bo dolg 11 ur in 28 minut.

LUNINE MENE

Luna bo vzšla ob 20.25 in zšla ob 7.14. Zadnji krajec bo 12. marca, ob 18. uri in 15 minut.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	6.3	24-urna	5.3	max. uma
Ljubljana Bezigrad	44	97	352	
Trbovlje	61	85	277	
Zagorje	75	-	-	
Hrastnik	42	-	-	
Celje	32	54	96	

Mejna imisijska vrednost: 350 mikrogramov/m³
Kritična imisijska vrednost: 700 mikrogramov/m³

BIOPROGNOZA

Vremensko občutljivi ljudje bodo imeli manjše težave, ki se bodo kazale predvsem kot nerazpoloženi, težave s koncentracijo in zmanjšana delovna storilnost.

SNEŽNE RAZMERE

	cm
Mariborsko Pohorje	110
Rogla	150
Zatrnik	110
Vogel	175
Krvavec	120
Kranjska gora	do 60
Kanin	do 345
Cerkno	150

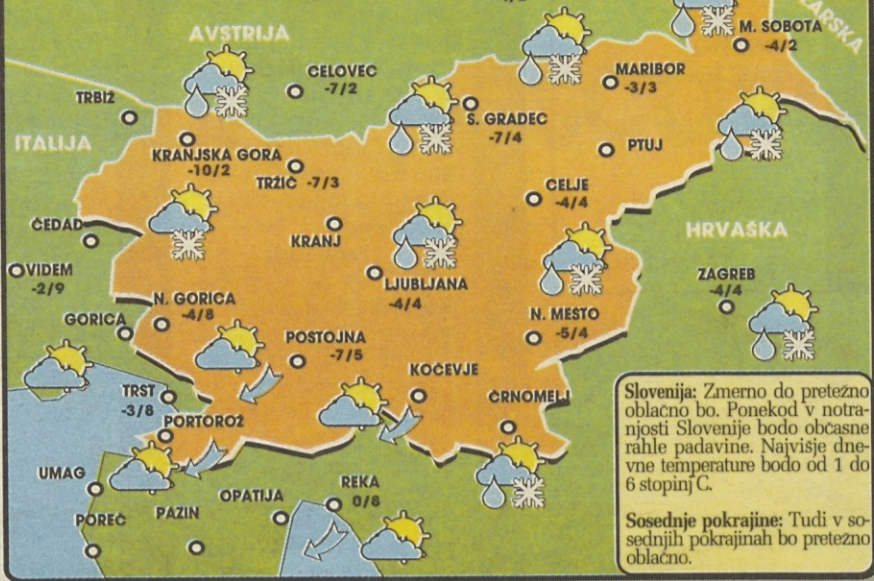
Na Mariborskem Pohorju je nočna smuka možna do 21. ure, v Libojah pri Zalcu do 18. ure in na smučiških Straza na Bledu in Rimski vrelci do 20. ure. Tekaske proge so urejene na Kopah, Veliki planini, Rogli, Kalicu, Pokljuki, v Kranjski gori, Logatcu, Mariborskem Pohorju, Rog-Crmosnjicah in Sordražici. Sankaliska so urejena na Mariborskem Pohorju, v Kranjski gori, na Zatrniku, Krvavcu, na Klicu in v Logatcu.

TEMPERATURE IN VISINE SNEGA V GORAH

Visina	Temperatura
500 m	1
1000 m	-3
1500 m	-6
2000 m	-9
2500 m	-11
2864 m	-14

Tveganje pred snežnimi plazovi je splošno in stalno. V visokogorju Julijskih Alp je 4. stopnje, drugod 3. po petstopenski lestvici. Sneg se se ni dobro sesedal. Veter je napihal nove zamete in opasti, ki so se zelo nestabilne in se ob najmanjši dodatni motnji lahko splazijo. Snežna odeja je mehka in se globoko predira, tako da je tudi gibanje v gorah močno oteženo.

DANES

Slovenija: Zmerno do pretežno oblačno bo. Ponekod v notranjosti Slovenije bodo občasne rahle padavine. Najvišje dnevne temperature bodo od 1 do 6 stopinj C.

Soslednje pokrajine: Tudi v soslednjih pokrajinah bo pretežno oblačno.

JUTRI

V Sloveniji: Na Primorskem bo razmeroma sončno. Drugod bo sprva oblačno, čez dan pa se bo ponekod pričelo jasnit.

Obeti: V soboto se bo tudi v notranjosti Slovenije delno zjasnilo. Čez dan bo zato topleje. Burja bo ponehala.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Po 54 letih se je ognjenik Komagatake spet prebudil

TOKIO - Ognjenik Komagatake, ki leži na severnem japonskem otoku Hokkaido, se je po 54 letih mirovanja predvčerajšnjim ponovno prebudil ter iz zrela šest minut bruhal lavo in dim. Pepel in kamenje sta dosegla mesto Nanae, ki leži ob vznožju 1.131 metrov visokega hriba. Sole so zaprli, več sto prebivalcev pa izselili. Se včeraj je iz ognjeniskega zrela uhajal dim, niso pa zabeležili potresnih sunkov. Japonska meteorološka agencija predvideva, da so v kratkem možni še drugi izbruhi, zaradi česar je pet mest ob vznožju ognjenika v pripravnem stanju. Naj dodamo, da je na Japonski 10 odstovseh aktivnih ognjenikov na svetu.

Z obogateno tortiljo proti podhranjenosti

CIUDAD DE MEXICO - Mehika in tortilja sta vsaj tako povezana pojma, kot Italija in spageti ali Kitajska in riz. Toda za boj proti podhranjenosti, ki pesti zajeten del mehiškega prebivalstva, ta tipična pogaca iz koruzne moke ne zadostuje, zato vlada razmišlja o tem, kako bi jo obogatila z vitamini, rudninami in drugimi hranilnimi snovmi. Po besedah poddirektorja mehiškega prehrabenege zavoda, Adolfa Chaveza, huda gospodarska kriza, ki je zajela državo, vse bolj preprečuje najsibkejšim družbenim slojem, da bi tradicionalno tortiljo dopolnili s kaksno bolj hranljivo prilogo, to pa povzroča drastično narastanje primerov podhranjenosti, posebno seveda med otroci. Da bi te probleme vsaj delno omilili, si je vlada omislila raziskavo, s pomočjo katere naj bi ugotovili, ali bi ljudje cenili tortiljo z dodatkom sojine moke, rudninskih snovi in vitaminov E in C. Doslej so tako obogateno tortiljo s sodelovanjem neke znane proizvodne hiše že dali v pokusno prebivalcem nekaterih vaskih skupnosti in izkazalo se je, da jim je prijala. Toda za razširitev proizvoda po vsem državnem ozemlju in za njegovo uveljavitev bodo po Chavezovih besedah potrebne nadaljnje raziskave, s pomočjo katerih naj bi ugotovili možnosti dejanskega spreminjanja prehrabeneh navad mehiškega naroda, tako znanega po svojem tradicionalizmu, in to še posebno na področju prehrane.

Snežne preglavice v Grčiji

ATENE - V različnih predelih Grčije so snežni metezi osamili več kot dvesto vasi, močni vetrovi pa so onemogočili plovno povezavo Pireja z egejskimi otoki. Sneg ni prizadel samo severa države, ampak tudi Peloponez in okolico Aten.

Umril je polarni medved Barney

EDIMBURG - Polarni medved Barney, ki je bil več kot dvajset let atrakcija zivalskega vrta v Edimburgu, je umrl iz čisto banalnega vzroka, saj je bil pri dobrem zdravju. Pogoltnil je namreč 15 centimetrov dolgo igračo v obliki palice za kriket, ki mu je preluknjala zelo dec. Kako je prišel do igrace, ni znano, živnozdravniki pa pravijo, da bi bila zival lahko zivela se vsaj deset let.

Mačke pozrle gospodarjevo truplo

HAAG - Kakih dvajset mack v mestecu Leida je zadnje tedne prezivelo tako, da se je hranilo s truplom svojega gospodarja, ki je umrl zaradi infarkta. Policija, ki je v nesrečnevo stanovanje vlomila na klic njegove sosedice, je našla samo se kosti 69-letnega Fransa Heemskerka, umrlega pred približno mesecem. Sosedje so imeli moskega za cudaka, ki je zivel s kopicco mack. Po njegovi smrti so zivali ostale brez hrane in tako so se pač lotile gospodarjevega trupla.

Pluton so »degradirali« iz planeta v asteroid

NEW YORK - Pluton, najmanjši in najbolj oddaljeni od planetov v sončnem sistemu, naj bi ne bil resničen planet, ampak le navaden asteroid. Tako zatrjujejo nekateri ameriški znanstveniki, po mnenju katerih naj bi zato bil sončni sistem manjši, kot smo sicer doslej domnevali. Astronom Larry Esposito s koloradske univerze je namreč dejal, da bi Plutona nikoli ne uvrstili med planete, ce bi ga odkrili danes; astronom s Harvard Smithsonian Institutiona Daniel Green pa je se dodal, da je ze napočil čas, ko je treba planet smatrati kot eno od manjših teles izven sončnega sistema, ne pa kot planet. Te hipoteze pa sicer osvajajo tudi nekatere

novejše ameriške knjige o astronomiji. Sicer pa ni novost, da je Pluton prava »skrivnost«; sele leta 1930 ga je odkril astronom Clyde Tombaugh in od tedaj so ga obravnavali kot »anomalni primer« v sončnem sistemu. Po odkritju so o njem govorili kot o močnem in skrivnostnem »planetu X«, ki so ga astronomi dolgo iskali. Ni dvoma, da je bil najbolj oddaljen in najmanj opazovan, saj je od sonca oddaljen kar 3,7 milijard kilometrov (za primer naj povemo, da je zemlja od sonca oddaljena samo 150 milijonov kilometrov). Nato pa so astronomi odkrili, da je zelo majhen, saj je kar za tretjino manjši od nase lune.

Z radiom bodo spremljali labodovo poletno selitev

12 let staremu labodu Abelhardu so v Gloucestru pri Londonu namestili na hrbet radijski oddajnik, ki bo znanstvenikom omogočil, da ugotovijo, v katere kraje v Sibiriji se labodi selijo v poletnem času. (Telefoto AP)